

Қазақ Әдебиеті

Тобы: “Мейірбике ісі” 102.

Курс:1

оқытушы:Ибрагимова А.Т.

Мұқағали Мақатаев
1931-1976

Бәріде, бәріде,
бәріде құмармын!
Осы мен,
Осылай мәңгілік тұрармын,
Өлмеймін,
сірә дә өлмейтін шығармын!

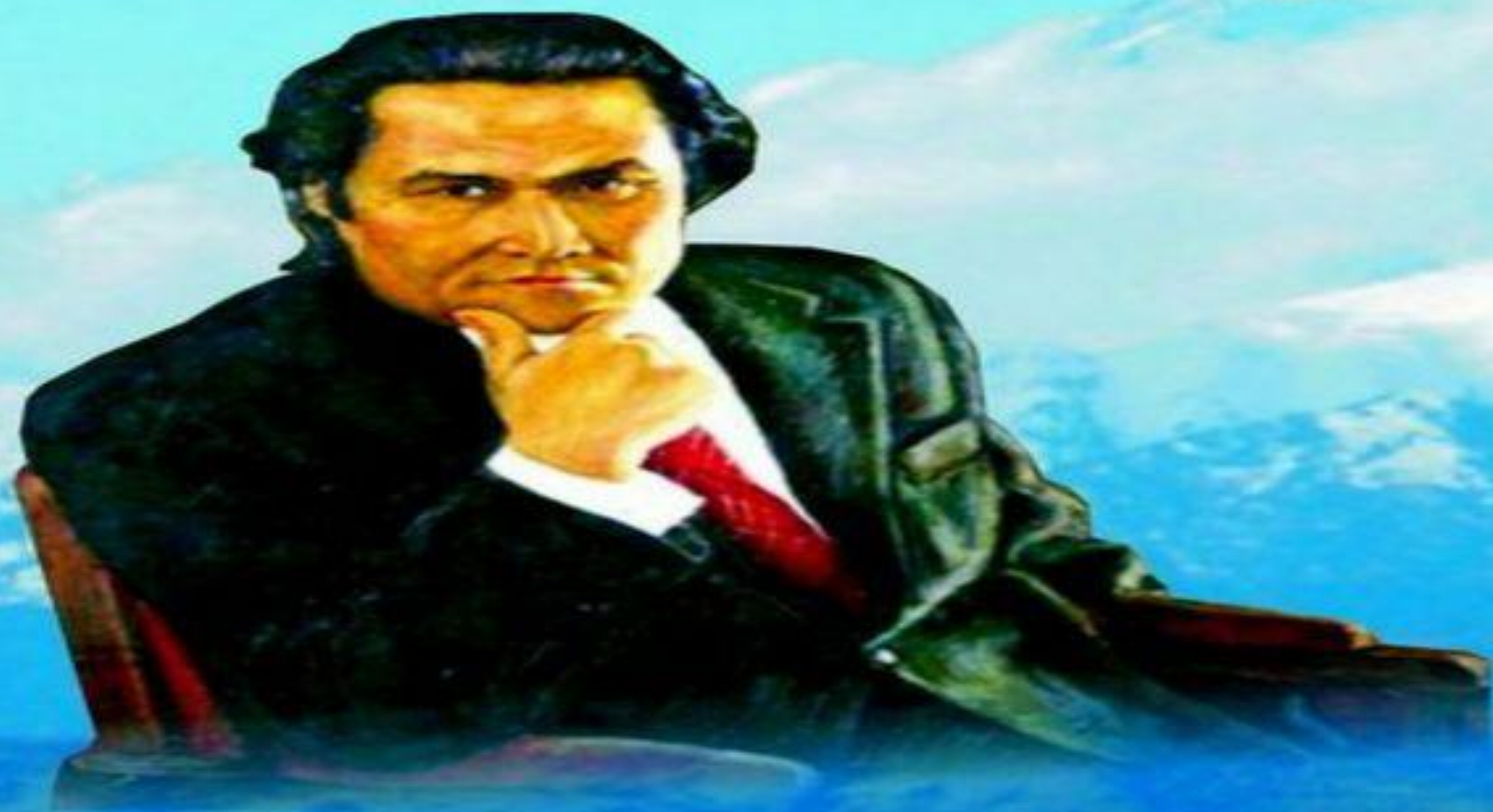
**Мұқағали Мақатаев
1931-1976**

**1-топ. М.
Мақатаевтың өмірі
жолы.**

**2-топ. Ақиық
ақынның жыр
әлемі.**

**4-топ. «Үш
бақытым» өлеңін
жатқа мәнерлеп оқу.**

**3-топ. «Аққулар
ұйықтағанда»
поэмасынан көрініс
қою.**

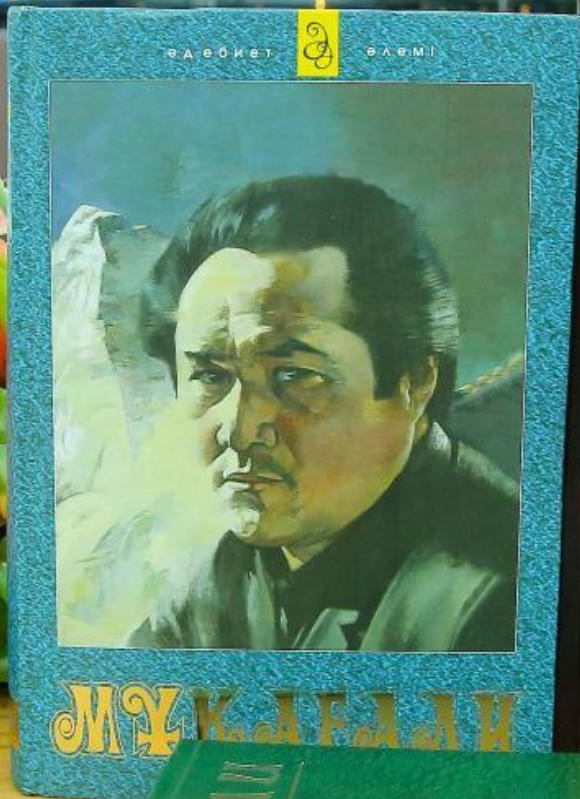

Мұқағали Мақатаев
1931-1976

Мұқағали Мақатаев
1931-1976

Батар күн,
Келер күн,
Атар таң,
Шығар күн
Бәріңе, бәріңе,
бәріңе кұмармын!
Осы мен,
Осылай мәңгілік тұрармын,
Өлмеймін,
сірә дә өлмейтін шығармын!

Мұқағали Мақатаев

"Аққулар ұйықтағанда" поэмасы

№	сұрақтар	«Иә», «Жоқ».
1	Мұқағали Мақатаев 1941 жылы өмірге келгені рас па?	
2	Мұқағали Мақатаевтың анасы Нағиман екені рас па?	
3	Мұқағали Мақатаев пір тұтқан ақын Абай Құнанбаев екені рас па?	
4	Мұқағали өлеңдерінің тақырыптары Отан, туған жер, махаббат, достық, табиғат туралы ма ?	
5	Мұқағали Мақатаевқа алтын қалам сыйлаған Сәбит Мұқанов екені рас па?	
6	Мұқағали Мақатаевпен дос болған ақын қыз Фариза Оңғарсынова екені рас па?	
7	«Аққулар ұйықтағанда» поэмасы 1975 жылы жарық көргені рас па?	
8	«Күпі киген қазақтың қара өлеңін, Шекпен жауып өзіңе қайтарамын».- деген ақын Мұхтар Шаханов екені рас па?	
9	«Аманат» өлеңдер жинағы үшін ақын Қазақстан Мемлекеттік сыйлығын алған ба?	
10	Мұқағали Мақатаевтың «Райымбек Райымбек!» поэмасы бар	

«5» - 10 дұрыс жауап. «4» - 9-8 дұрыс жауап.

«3» - 7-6 дұрыс жауап.

№	сұрақтар	«Иә», «Жок».
1	Мұқағали Мақатаев 1941 жылы өмірге келгені рас па?	-
2	Мұқағали Мақатаевтың анасы Нағиман екені рас па?	+
3	Мұқағали Мақатаев пір тұтқан ақын Абай Құнанбаев екені рас па?	-
4	Мұқағали өлеңдерінің тақырыптары Отан, туған жер, махаббат, достық, табиғат туралы ма ?	+
5	Мұқағали Мақатаевқа алтын қалам сыйлаған Сәбит Мұқанов екені рас па?	-
6	Мұқағали Мақатаевпен дос болған ақын қыз Фариза Оңғарсынова екені рас па?	+
7	«Аққулар ұйықтағанда» поэмасы 1975 жылы жарық көргені рас па?	-
8	«Күпі киген қазақтың қара өлеңін, Шекпен жауып өзіңе қайтарамын».- деген ақын Мұхтар Шаханов екені рас па?	-
9	«Аманат» өлеңдер жинағы үшін ақын Қазақстан Мемлекеттік сыйлығын алған ба?	+

**«Тұманбай
Молдағалиев-
қазақ жырында-
ғы лирикалық
поэманың хас
шеберлері
нің бірі немесе
бірегейі»**

Н.Айтұлы

**Т.Молдағалиев
1935-2011**

**“Күз”, “Құстар қайтып барады”
өлеңдері.**

*«Қадырды білмейтін
қазақ әсте жоқ.
Қадырды әлі әріп
танымаған бүлдіршін
бөбектен бастап, әріпті
көзілдіріксіз көре
алмайтын қарияға
дейінгінің бәрі біледі.
Өзін білмесе де сөзін
біледі»*

Әбіш Кекілбаев

*Қадыр Мырза Әлі
1935 - 2011*

**«ҚАЗАҚТАРДЫ ШЕТЕЛДІКТЕРГЕ ТАНЫСТЫРУ»
ӨЛЕҢІ**

**САБАҚТЫҢ
ТАҚЫРЫБЫ:**

**ҚАДЫР МЫРЗА ӘЛІ.
«ҚАЗАҚТАРДЫ
ШЕТЕЛДІКТЕРГЕ
ТАНЫСТЫРУ».**

**ТҰМАНБАЙ МОЛДАҒАЛИЕВ
«СТУДЕНТ ДӘПТЕРІ»
ЖИНАҒЫ.**

**1935 жылы 20-наурызда
Алматы обл.,
Еңбекшіқазақ ауд., Жарсу
ауылында дүниеге келді.**

**1956 жылы қазіргі Әл-
Фараби атындағы қазақ
ұлттық**

**университетінің
филология**

факультетін аяқтап,

**1953 жылдан қазақ
баспасөзінде жауапты
қызметтер атқарды.**

Еңбек жолы

1959-1970

“Лениншіл жас”
газетінде әдеби
қызметкер болды

жылдар
аралығында
“Пионер”
журналында
қызмет
атқарды

1970-1975

жылдар

аралығында
“Балдырған”
журналының
жауапты

хатшысы

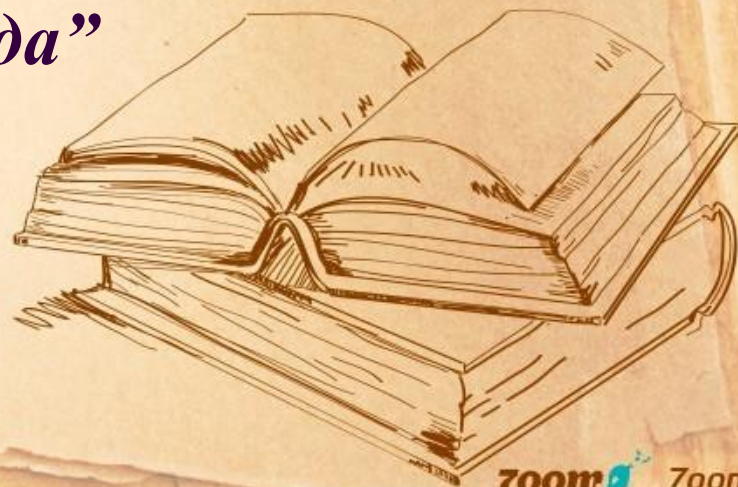
“Жазушы”
баспасы және
“Жалын”
журналының бас
редакторы болып

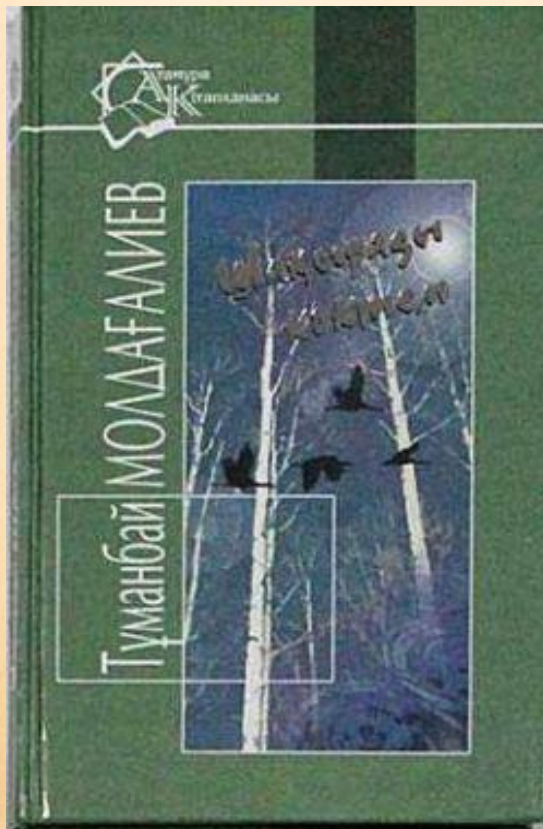
жұмыс істеді

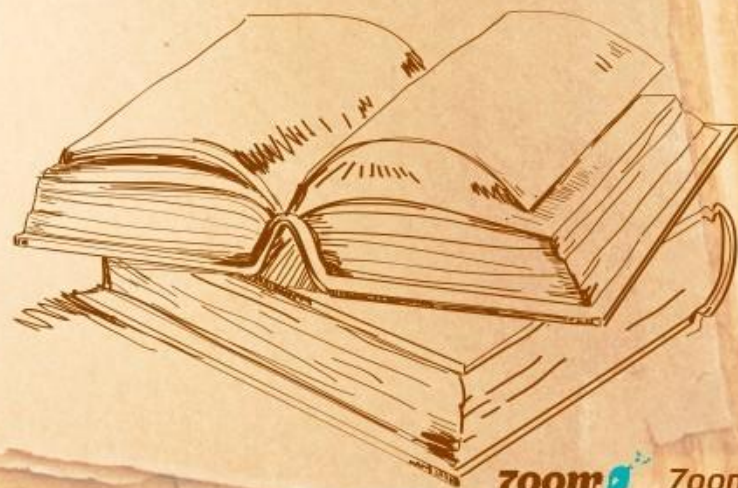
Алғашқы туындылары

- 1954 ж. тұңғыш өлеңі “Украина қызына”.
- 1957 ж алғашқы өлеңдер жинағы “Студент дәптері”
- 1961 ж. “Көктем таңы” ,
- 1963 ж. “Алатау қызы” ,
- 1965 ж. “Зулайды күндер” ,
- 1966 ”Жүрегім менің сапарда”.
- 1972 ж. “Жүрек ояу қашанда”
- жинақтары шықты.

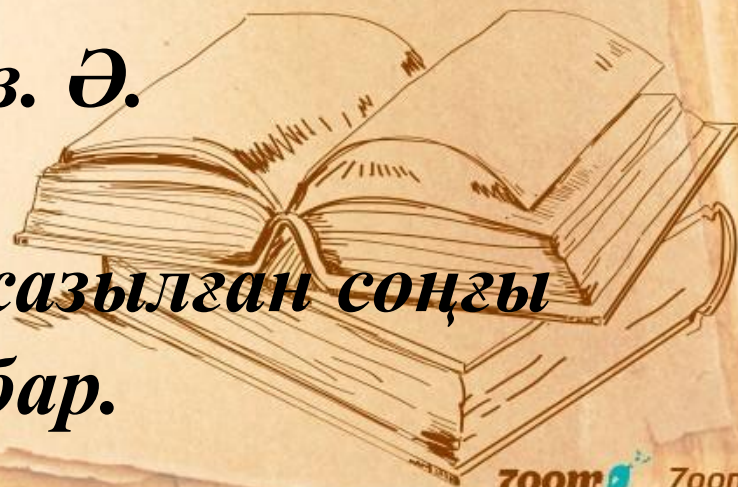

- 1990 жылы 13 томдық шығармалар жинағы,
- 2004 жылы 14 томдық шығармалар жинағы жарық көрді.
- 1992 жылы Физули атындағы Халықаралық түркі дүниесі ақындары сыйлығының иегері.

Ақын қоржынынан...

- “Құстар қайтып барады” (музыкасы Н. Тілендиевтікі),*
- “Бақыт құшағында”, “Әнім сен едің” (музыкасы Ш. Қалдаяковтікі),*
- “Ертіс вальсі” (музыкасы Жамақәевтікі),*
- “Шақырады көктем” (муз. Ә. Бейсеуовтікі)*
- Ақынның көзі тірісінде жазылған соңғы ән - «Көңіл сыры» әндері бар.*

Ақын 1935 жылы 5 қазанда Орал облысының Жымпиты кентінде туған. 1958 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің филология факультетін аяқтаған. Қадыр Мырза Әлі - Қазақстанның халық жазушысы, Қазақ КСР Мемлекеттік сыйлығының, Тәуелсіз «Тарлан» сыйлығының иегері.

Еңбек жолы

Еңбек жолын
«Балдырған»
журналынан
бастаған.

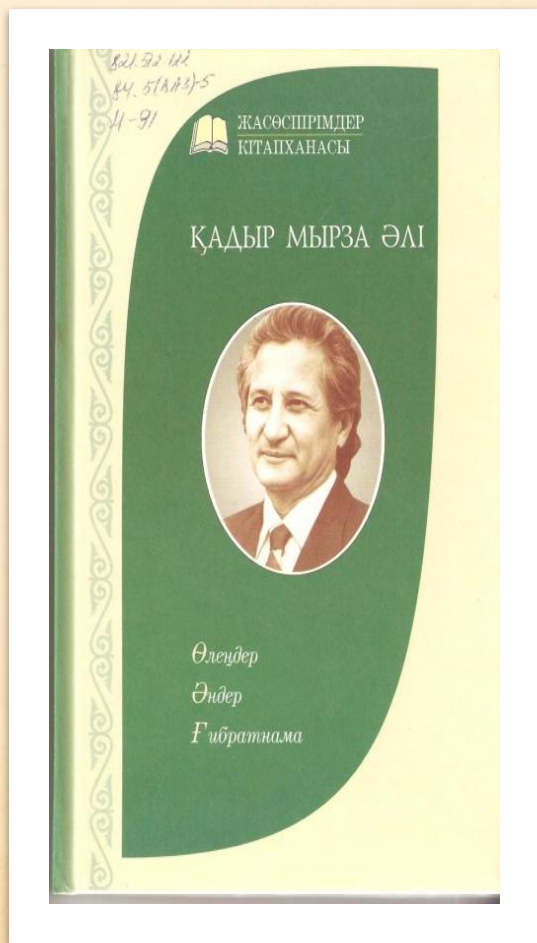
“Жұлдыз”
журналында
поэзия және сын
бөлімінің
меңгерушісі, және
жауапты хатшысы
болды.

1968-1973 жылдары
«Жазушы»
баспасында қазақ
поэзиясы бөлімінің
меңгерушісі
қызметін атқарды.

Қазақстан
Жазушылар
одағында қызмет
атқарды.

“Қадірдің қадірлі жырлары”

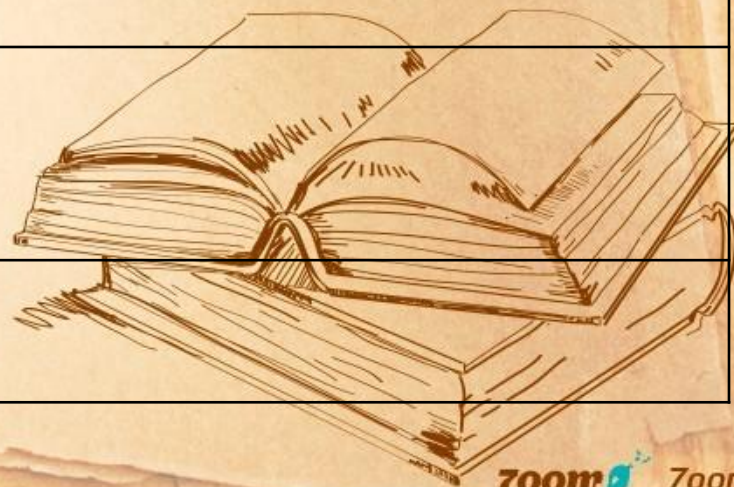

Алғашқы өлеңдер жинағы 1954 жылы жарыққа шықты. Осы уақытқа дейін жетпістен астам поэзиялық, прозалық жинақтары жарық көрді, екі жүзден астам әнге арнап жазған өлеңдері халық арасына кеңінен тараған. **«Сақал саудасы»**, **«Қасқыр қақпан»** атты сатиралық комедия, Махамбетке арналған **«Жаралы жолбарыс»**, Асқақ Темірге арналған **«Әмір Темір»** драмалары ақын қаламынан туған ірі драмалық туындылар болып саналады.

Ғұмырнамалық кесте

Жылы	Болған оқиға

Ғұмырнамалық кесте

Жылы	Болған оқиға
1935 жылы	Алматы облысы Еңбекшіқазақ ауданы Жарсу ауылында дүниеге келген.
1953 жылы	Қазақ баспасөзіне араласып жауапты қызметтер атқарады.
1954 жылы	«Украина қызына» деген тұңғыш өлеңін жазды.
1956 жылы	Қазақтың Мемлекеттік университетінің филология факультетін бітірді
1957 жылы	Алғашқы «Студент дәптері» атты өлеңдер жинағы жарық көрді.
1970-1973 ж.ж	«Пионер», «Балдырған» журналында жұмыс істеді
1973 жылы	"Жазушы" баспасы жанындағы Балалар және жастар әдебиетінің бас редакциясы мен "Жалын" альманағының бас редакторы қызметін атқарды.
2011 жылы	Алматы қаласында Тұманбай Молдағалиев дүниеден озды.

ЖАҢА СӨЗДЕР:

сәйгүлік-скакун

жатырқау-чувство отчужденности

шашу үшін жинау-собирать, чтобы тратить

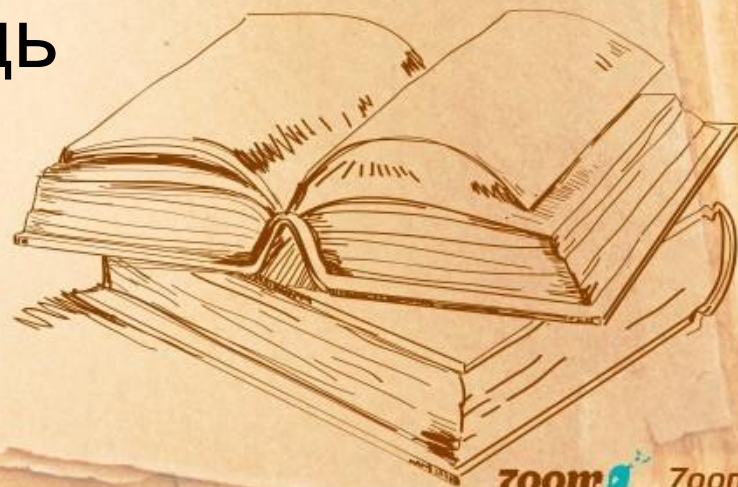
өкпелеу-обижаться, быть недовольным

кесір-вред

көл-көсір-очень много, в изобилии, обильно

ат мінгізу-подарить лошадь

нағыз-настоящий

ЖАҢА СӨЗДЕР:

подарить лошадь

скакун

собирать, чтобы тратить

вред

очень много, в изобилии, обильно

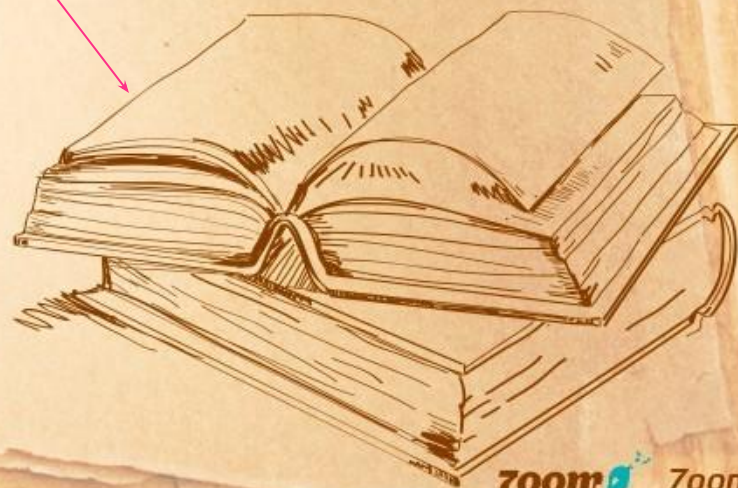
настоящий

чувство отчужденности

обижаться, быть недовольным

«Топтастыру» стратегиясы

Өлеңге сатылай кешенді

ТАДЛУ

Өлеңнің авторы	Өлең атауы	Жанр түрі	Шумақ саны	Тар мақ са- ны	Әр шумақ- тың мәнін ашатын көркемсөз- дер	Өлең- нің түйіні

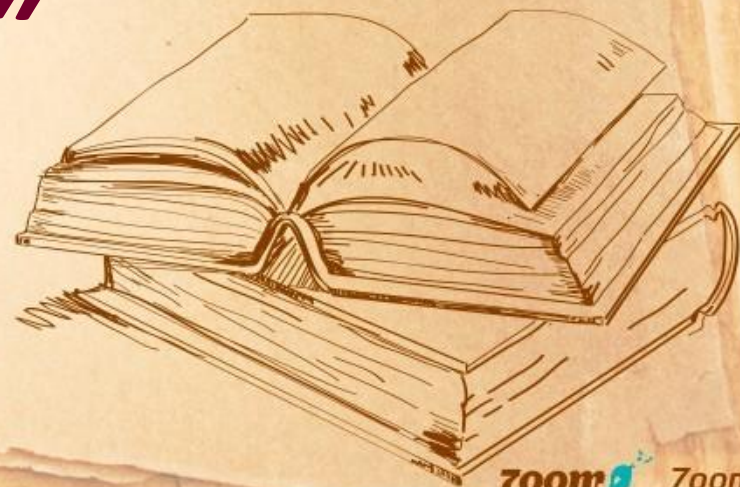
«РАФТ»

Р-бітратериясы

А-оқырман

Ф-эссе

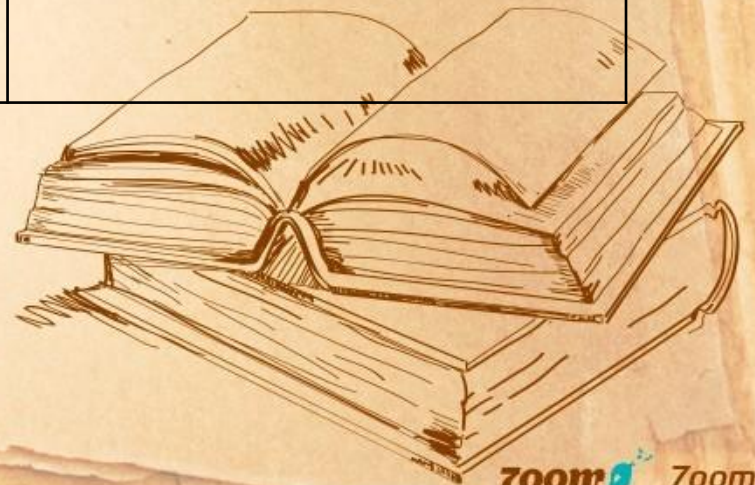
**Т-«Мен - өз елімнің
патриотымын!»**

Венн диаграмма.

Тұманбай Молдағалиев	ұқсастығы	Қадыр Мырза Әлі

БІЛІМ ҚОРЖЫНЫ

Өте жақсы түсіндім,
мен үшін қызықты
болды

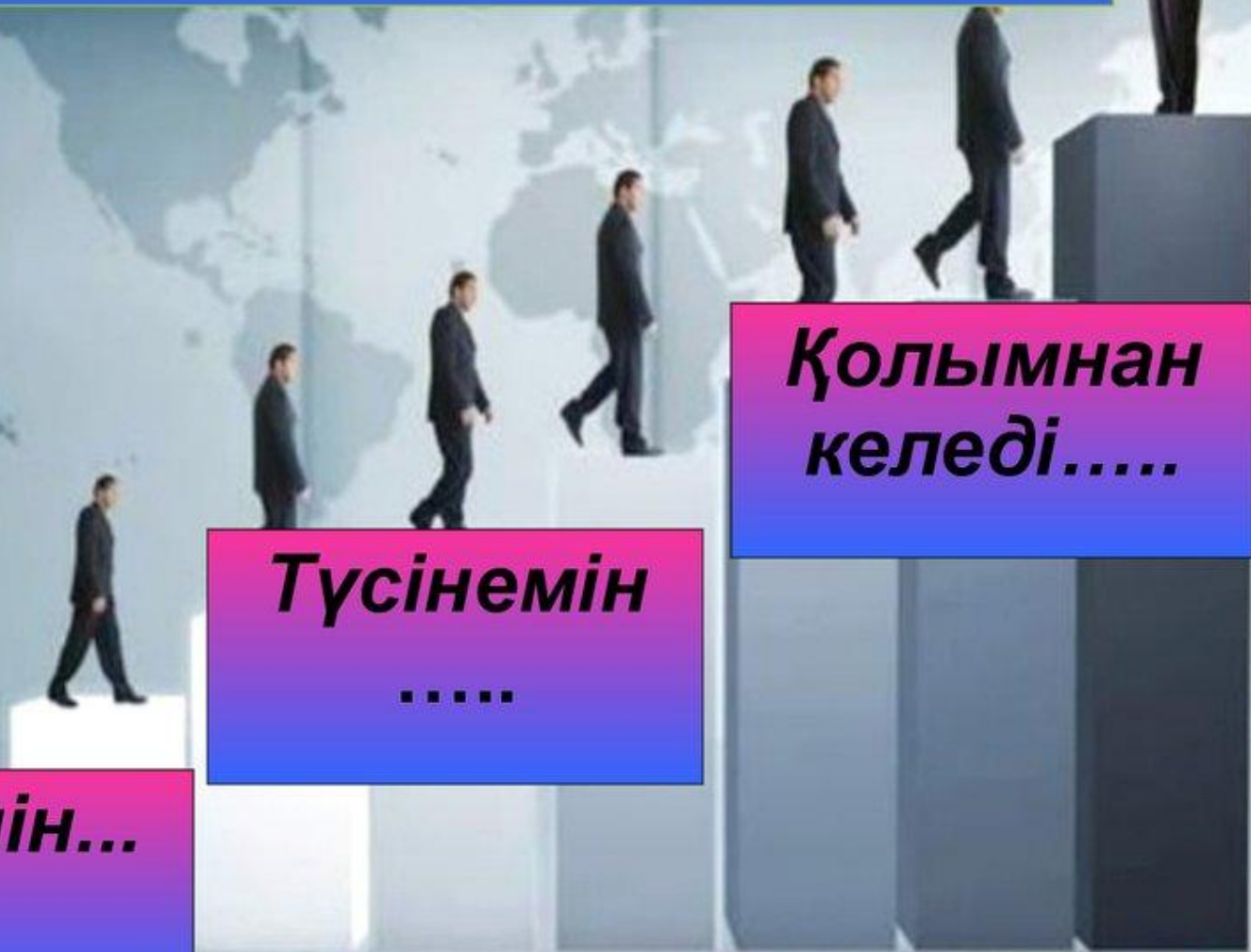
Мен сабақты
жақсы түсіндім

Тақырып бойынша әлі де
ізденуім керек...

«Жетістік сатысы» рефлексиясын сабақта қолдану

Білемін...

Түсінемін

.....

**Қолымнан
келеді.....**

Үйге

Қ.Мырзалитов «Қазақтардың елдіктерге таныстыру» өлеңін жаттау.

Тапсырма:

Реферат жазу. «Тұманбай - қазақ жырындағы лирикалық жырдың хас шебері».

